

Konu 7: 18. Yüzyıla girerken

Karlofça sonrasında Osmanlı Devleti'nin genel eğilimi bu antlaşmanın kayıplarını gidermek, kaybedilen yerleri geri almak ve anlaşmanın getirdiği olumsuzlukları silmek üzerinedir. Bu tarihlerde Avrupa'da iki büyük hadise yaşanmaktadır: İspanya veraset savaşları ve Rusya'nın İsveç ile yaptığı kuzey Savaşları ki Rusya'nın üstünlüğüyle sonuçlanır. Osmanlı Devleti'nde ise 1703 Edirne Vakası ile Sultan II. Mustafa tahttan inmiş yerine kardeşi III. Ahmed geçmişti. III. Ahmed 1703-1730 yılları arasında hüküm sürmüştü, sonradan Lale Devri olarak adlandırılan dönem onun saltanatı döneminde yaşanmıştır. Bu yüzyılda Osmanlı Devleti artık birden çok cephede birden fazla devlet ile savaşlar yapacak, özellikle Rusya ile yapılan savaşlar, Ruslar'ın Kırım'a yönelik çabaları, 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması, Kırım'ın ilhakı ve 1792 Yaş Antlaşması Osmanlı Devleti'ni en çok zorlayan ve bu yüzyıla damgasını vuran gelişmeler olacaktır. Devlet yine bu dönemde özellikle çıkarılan fermanlar ile asker sayısını tespit etmek, tımar beratlarının yenilenmesini istemek suretiyle görülen eksiklikleri düzeltme amacındadır. Uzak eyaletlerde; Şehrizor, Halep-Şam, Basra ve dolaylarında yerel beylerin başlattıkları isyanlar söz konusudur. Amcazade Hüseyin Paşa'nın askeri, idari ve mali alanda yaptığı düzenlemeler, Kapudan-ı derya Mezomorto Hüseyin Paşa zamanında denizcilik alanında bir takım gelişmeler oldu. 1699 Karlofça Antlaşması ile Erdel ve Macaristan Avusturya'ya bırakılmıştı, fakat halk ve asilzadeler 1714'e kadar Avusturya'ya karşı direnmiş ve hareket bastırılmıştı. Sadrazam Çorlulu Ali Paşa mali işlerle ilgilendi, saray masraflarını kontrol altına almaya çalıştı, tersane ve donanmaya önem verdi, yeni gemiler ve daha geniş çaplı toplar döktürdü.